

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN – THÔNG TIN**

**CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN NGUỒN LỰC
THÔNG TIN TẠI TRUNG TÂM
THÔNG TIN – THƯ VIỆN VIỆN KHOA HỌC
THỂ DỤC THỂ THAO**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

**GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN:
SINH VIÊN THỰC HIỆN:
LỚP:**

**TH.S NGUYỄN THỊ NGỌC MAI
VŨ THỊ HƯƠNG
TV39B**

HÀ NỘI - 2011

MỤC LỤC

LỜI MỞ ĐẦU	1
Chương 1: NGUỒN LỰC THÔNG TIN TRONG HOẠT ĐỘNG THÔNG TIN THƯ VIỆN TẠI VIỆN KHOA HỌC THỂ DỤC THỂ THAO	6
1.1 Vài nét về Viện Khoa học Thể dục thể thao	6
1.2 Hoạt động thông tin thư viện tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao	9
1.2.1 Giới thiệu khái quát về Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao	9
1.2.2 Người dùng tin và nhu cầu tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao	12
1.3 Vai trò của nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao	19
1.3.1 Khái quát về nguồn lực thông tin	19
1.3.2 Quá trình hình thành nguồn lực thông tin của Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao	21
1.3.3 Vai trò của nguồn lực thông tin trong công tác nghiên cứu khoa học thể dục thể thao	22
Chương 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN NGUỒN LỰC THÔNG TIN TẠI TRUNG TÂM THÔNG TIN - THƯ VIỆN VIỆN KHOA HỌC THỂ DỤC THỂ THAO	26
2.1 Đặc điểm nguồn lực thông tin của Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao	26
2.1.1 Đặc điểm nội dung tài liệu	27
2.1.2 Đặc điểm loại hình tài liệu	29
2.1.3 Đặc điểm ngôn ngữ của tài liệu	35

2.1.4 Đặc điểm tính thời gian của tài liệu	36
2.2 Công tác phát triển nguồn lực thông tin	38
2.2.1 Chính sách bổ sung.....	38
2.2.2 Kinh phí bổ sung	41
2.2.3 Nguồn bổ sung	42
2.3 Công tác tổ chức, quản lý và khai thác nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao	46
2.3.1 Tổ chức và quản lý nguồn lực thông tin	46
2.3.2 Khai thác nguồn lực thông tin	49
2.4 Nhận xét về công tác phát triển nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao	54
2.4.1 Ưu điểm	54
2.4.2 Hạn chế	55
Chương 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN NGUỒN LỰC THÔNG TIN TẠI TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN VIỆN KHOA HỌC THỂ DỤC THỂ THAO	60
3.1 Xây dựng chính sách phát triển nguồn lực thông tin hợp lý	60
3.2 Tăng cường đầu tư kinh phí cho công tác phát triển nguồn lực thông tin và cơ sở vật chất kỹ thuật.....	63
3.3 Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin	65
3.4 Nâng cao hiệu quả công tác tổ chức, quản lý và khai thác nguồn lực thông tin	67
3.5 Tăng cường chia sẻ, hợp tác với các cơ quan thư viện thông tin trong và ngoài nước	69
3.6 Nâng cao trình độ cán bộ thư viện	70

KẾT LUẬN
TÀI LIỆU THAM KHẢO
PHỤ LỤC

LỜI MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Bước sang thập niên thứ hai của thế kỷ XXI - thế kỷ của thông tin và nền kinh tế tri thức, hơn bao giờ hết nhân loại ý thức sâu sắc rằng thông tin là yếu tố có ý nghĩa quan trọng và quyết định sự phát triển của bất kỳ quốc gia nào trên thế giới. Ngày nay, thông tin được coi là nguồn tài nguyên đặc biệt, nguồn của cải quý giá mang tính chiến lược của mỗi quốc gia, bởi vai trò quan trọng của thông tin ngày càng được khẳng định trong các mặt của đời sống kinh tế, văn hóa, chính trị và xã hội. Chính vì vậy, việc đảm bảo nguồn thông tin đầy đủ, nhanh chóng và chất lượng cho mọi lĩnh vực của đời sống xã hội thực sự là vấn đề mang tính cấp thiết.

Nhận thức được tầm quan trọng đặc biệt của thông tin, ngày 28/12/2000 Ủy ban Thường vụ Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã thông qua Pháp lệnh Thư viện Việt Nam, trong đó nêu rõ vai trò, nhiệm vụ của các cơ quan thông tin - thư viện là: *“... thu thập, tàng trữ, tổ chức việc khai thác, sử dụng chung vốn tài liệu trong xã hội nhằm truyền bá tri thức, cung cấp thông tin, phục vụ nhu cầu học tập, nghiên cứu, công tác và giải trí của mọi tầng lớp nhân dân; góp phần nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, phát triển khoa học, công nghệ, kinh tế, văn hóa, phục vụ công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa của đất nước”* [15].

Trên thực tế, để thực hiện được nhiệm vụ này, trước hết, các thư viện và cơ quan thông tin cần phải có một nguồn lực thông tin đủ mạnh, phù hợp và đáp ứng được nhu cầu ngày càng cao của người dùng tin.

Là trung tâm thông tin - thư viện chuyên ngành về khoa học thể dục thể thao, Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao có vai trò quan trọng trong việc nâng cao và bồi dưỡng kiến thức chuyên môn

nghiệp vụ về thể dục thể thao cho các vận động viên, huấn luyện viên, học viên thuộc các trường thể dục thể thao cũng như cung cấp những thông tin, tin tức mới nhất về thể thao trong nước và thế giới cho hoạt động nghiên cứu, học tập, giải trí... Trong những năm qua, hoạt động thông tin thư viện tại Viện Khoa học Thể dục thể thao không ngừng được chú trọng đầu tư nhằm tăng cường chất lượng của nguồn lực thông tin, góp phần nâng cao hiệu quả phục vụ cho các đối tượng người dùng tin khác nhau. Thông qua việc phục vụ, thỏa mãn các nhu cầu thông tin của bạn đọc, Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao đã góp phần tích cực vào việc thực hiện chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước về phát triển sự nghiệp thể dục thể thao nước nhà. Tuy đã đạt được những thành tựu nhất định nhưng công tác xây dựng và phát triển nguồn lực thông tin của Trung tâm vẫn còn nhiều bất cập. Vấn đề bức thiết là làm thế nào để nâng cao chất lượng và số lượng nguồn lực thông tin trong khi nguồn kinh phí cấp cho công tác bổ sung còn hết sức hạn hẹp, đồng thời tìm ra được giải pháp nâng cao hiệu quả tổ chức, quản lý và khai thác nguồn lực thông tin hiện có để đáp ứng tốt nhu cầu của người dùng tin.

Nhận thức được tầm quan trọng đặc biệt của nguồn lực thông tin cũng như ý nghĩa lý luận và thực tiễn của việc nghiên cứu công tác tăng cường nguồn lực thông tin tại các thư viện nói chung và tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao nói riêng, em đã mạnh dạn chọn vấn đề “ ***Công tác phát triển nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao*** ” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp chuyên ngành Thư viện - Thông tin của mình với mong muốn củng cố thêm những kiến thức đã được học bốn năm tại trường, và đưa ra được một số giải pháp góp phần phát triển nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- *Đối tượng nghiên cứu:* Hiện trạng nguồn lực thông tin và công tác phát triển nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao

- *Phạm vi nghiên cứu:* Công tác xây dựng và phát triển nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao từ 2005 đến nay.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

- *Mục đích nghiên cứu:* Trên cơ sở nghiên cứu thực trạng công tác phát triển nguồn lực thông tin của Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao, tác giả đề xuất một số giải pháp nhằm góp phần tăng cường nguồn lực thông tin của Trung tâm, đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu của người dùng tin.

- *Nhiệm vụ nghiên cứu:* Để thực hiện mục tiêu trên, đề tài tập trung giải quyết một số nhiệm vụ nghiên cứu như sau:

+ Nghiên cứu đặc điểm, vai trò của nguồn lực thông tin trong hoạt động thông tin thư viện tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao.

+ Khảo sát thực trạng công tác phát triển nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao nhằm đánh giá hiệu quả công tác này.

+ Đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác phát triển nguồn lực thông tin, góp phần tăng cường hiệu quả hoạt động thông tin thư viện tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao.

4. Phương pháp nghiên cứu

Khóa luận được thực hiện dựa trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác - Lênin, kết hợp với những quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước ta, đồng thời sử dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể như sau:

- Điều tra, khảo sát
- Quan sát
- Thống kê
- Phân tích, tổng hợp

5. Đóng góp của đề tài:

Công tác phát triển nguồn lực thông tin là hoạt động thường xuyên và quan trọng trong các thư viện. Việc nghiên cứu, tìm hiểu về công tác phát triển nguồn lực thông tin có ý nghĩa lớn. Cụ thể:

- Về lý luận, khóa luận góp phần khẳng định tầm quan trọng và giá trị thiết thực của công tác phát triển nguồn lực thông tin trong hoạt động thông tin thư viện nói chung và tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao nói riêng.

- Về thực tiễn, trên cơ sở phản ánh thực trạng hoạt động phát triển nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao, khóa luận đưa ra một số giải pháp nhằm khắc phục những hạn chế và nâng cao hiệu quả công tác này, đáp ứng nhu cầu của người dùng tin trong giai đoạn hiện nay.

6. Kết cấu đề tài:

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo và phụ lục, khóa luận được chia làm 3 chương:

Chương 1: Nguồn lực thông tin trong hoạt động thông tin thư viện tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao

Chương 2: Thực trạng công tác phát triển nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao

Chương 3: Một số giải pháp phát triển nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao.

Trong quá trình thực hiện đề tài, em đã nhận được sự hướng dẫn tận tình của cô giáo Th.s Nguyễn Thị Ngọc Mai, sự giúp đỡ của các thầy cô giáo trong khoa Thư viện - Thông tin, cũng như sự tạo điều kiện về mọi mặt của các cán bộ thư viện của Trung tâm Thông tin - Thư viện Viện Khoa học Thể dục thể thao. Em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất của mình tới các thầy cô, các cán bộ thư viện đã hết lòng giúp đỡ để em có thể hoàn thành bài khóa luận tốt nghiệp của mình. Do những kinh nghiệm còn ít ỏi, hạn chế nên khóa luận không tránh khỏi có những thiếu sót, em kính mong nhận được sự đóng góp của quý thầy cô và các bạn để bài khóa luận tốt nghiệp của em được hoàn thiện hơn.

Em xin chân thành cảm ơn!

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đoàn Phan Tân (2006), Thông tin học, Nxb Đại học Quốc gia, Hà Nội.
2. Lê Văn Viết (2000), Cẩm nang nghề thư viện, Văn hóa thông tin, Hà Nội.
3. Lê Văn Viết (2000), Phác thảo sơ bộ chính sách về nguồn lực thông tin// Tập san thư viện, số 3, tr. 3-8.
4. Kỷ yếu Đại hội 30 năm một chặng đường phát triển (2009), Viện Khoa học Thể dục thể thao, Hà Nội.
5. Kiều Kim Ánh (2005), Phát triển nguồn lực thông tin ở Học viện Tài chính: Khóa luận tốt nghiệp, Đại học Văn hóa Hà Nội.
6. Nghị định của Chính phủ về hoạt động Thông tin Khoa học và Công nghệ, Số 159/2002/NĐ-CP, ngày 31/08/2004.
7. Nguyễn Hữu Hùng (2005), Thông tin: từ lý luận đến thực tiễn, Văn hóa thông tin, Hà Nội.
8. Nguyễn Hữu Hùng (2005), Phát triển thông tin khoa học và công nghệ để trở thành nguồn lực// Thông tin - tư liệu, số 1, tr. 2-7
9. Nguyễn Văn Tài (2010), Viện Khoa học Thể dục thể thao với hoạt động nghiên cứu khoa học// Tạp chí Thông tin và Khoa học Thể dục thể thao. Số 2, tr. 12-15.
10. Nguyễn Ngọc Chi (2006), Hoạt động thư viện thông tin Việt Nam trên đường hội nhập// Thư viện Việt Nam, số 1, tr. 4-7.
11. Nguyễn Thị Kim Dung (2005), Tăng cường nguồn lực thông tin tại Thư viện Hà Nội phục vụ sự nghiệp xây dựng và phát triển thủ đô: Luận văn thạc sĩ khoa học Thư viện, Đại học Văn hóa Hà Nội.
12. Nguyễn Thị Hạnh (2011), Tăng cường bồi dưỡng nghiệp vụ cho cán bộ thông tin - thư viện ở Việt Nam// Tạp chí thư viện, số 3, tr.6-8.

13. Nguyễn Văn Sơn (1998), Một số quan niệm về chính sách phát triển nguồn tài liệu. Tạp chí Thông tin - tư liệu, số 3, tr. 7- 10.
14. Nguyễn Viết Nghĩa (2001), Phương pháp luận xây dựng chính sách phát triển nguồn tin. Tạp chí Thông tin - Tư liệu, số 1, tr. 12-17.
15. Phạm Văn Rính - Nguyễn Viết Nghĩa: Giáo trình dùng cho sinh viên các trường đại học và cao đẳng ngành Thư viện - thông tin (2007), Phát triển vốn tài liệu trong thư viện và cơ quan thông tin, Nxb Đại học Quốc gia, Hà Nội.
16. Pháp lệnh Thư viện (2001), Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 25tr.
17. Trần Mạnh Tuấn (1998), Sản phẩm và dịch vụ thông tin thư viện, nxb Hà Nội, Hà Nội.
18. Trần Mỹ Dung (2004), Tăng cường nguồn lực thông tin tại Thư viện Quốc gia Việt Nam: Luận văn thạc sĩ khoa học thư viện, Đại học văn hóa Hà Nội.
19. Về công tác thư viện - các văn bản pháp quy trong hệ thống thư viện công cộng (1999), Vụ thư viện, Hà Nội.
20. Website của Viện Khoa học Thể dục thể thao: <http://www.vkhtdt.vn>